

Planbeskrivelse

Kommuneplan for Rømskog kommune
Vedtatt 11.04.2019

Innhold

Del 1

Departementenes viktigste sentrale føringer	4
Regionale viktige føringer	4
Kommunale føringer	4
Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan	4
Nasjonale forventninger til regional- og kommunal planlegging	4
Fylkesplan for Østfold, mot 2050	5
Felles planprogram	6
Samfunnsdelen	7
Handlingsdel	7

Del 2

Bosetningen	8
Sysselsetting	8
Samferdsel	9
Kollektivtrafikk	9
Historikk og kultur	9
Areal og topografi	9
Geologi	9
Klima	9
Fritidsboliger	9
Næring og turisme	10
Offentlig virksomhet	10
Jordbruk	11
Skogbruk og skogområder	11
Næringsmessig utnyttelse av jakt, fiske og friluftsliv	11
Råstoffutvinning	12
Idrettsanlegg	12
Teknisk infrastruktur	12
Vann og vassdrag	13

Del 3

Nedslagsfelt drikkevann	14
Hensynssoner friluftsliv	14
Områder vernet etter naturmangfoldloven	14
Sentrumsavgrensning	16
Tettstedgrense	17
Nye utbyggingsområder	17
Småskala vindkraftverk	20
Miljøvennlig oppvarming	20
Tilkoblingsplikt for ny fritidsbebyggelse	20
Husbåter	20
Bevaring eksisterende bygninger og annet kulturmiljø	20
Bebyggelse og anlegg	20
Grønnstruktur og byggegrense	22
LNF-områder (landbruks- natur-, og friluftsområder)	22
Vannområder	23
Gjeldende reguleringsplaner	24

Innledning

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-5 skal alle kommuner ha en kommuneplan. Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument, og gir rammer for utvikling av kommunesamfunnet og forvaltningen av arealressursene. Kommunal planlegging skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Arealdelen er juridisk bindende for disponering av areal- og naturressursene, og har fire hovedmål:

- Gi rammer for næringsutvikling
- Forvalte naturressursene i kommunen
- Sikre produktive og verneverdige områder
- Klarlegge arealer for framtidige behov, og fastlegge utbyggingsmønster

Dette dokumentet er planbeskrivelsen som følger arealdelen i kommuneplanen for Rømskog.

Kommuneplanen består av en en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel med plankart, planbeskrivelse og planbestemmelser med retningslinjer. Det er også utarbeidet en overordnet risiko- og sårbarhetsvurdering for Rømskog kommune i 2016, samt konsekvensutredning av nye byggeområder. Til konsekvensutredningen er det også utarbeidet et appendix/tillegg.

Arealdelen og samfunnsdelen henger tett sammen. Samfunnsdelen beskriver kommunens langsiktige mål og utfordringer, og hvilke strategier Rømskog kommune ønsker å bruke for å løse disse utfordringene. Samfunnsdelen gir føringer for arealdelen, og legger grunnlaget for hvordan kommunen planlegger sin virksomhet. Denne planbeskrivelsen bør derfor leses i sammenheng med den vedtatte samfunnsdelen.

Overordnede føringer

Departementenes viktigste sentrale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Plan- og bygningsloven (2009)
- Naturmangfoldloven
- St.meld. nr. 35 (2012-2013)
- St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand
- St. meld. nr. 21 (2011-2012) Norsk klimapolitikk
- St. meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk
- St. meld. nr. 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder
- St. meld. Nr. 39 (2000-2001) Friluftsliv – Ein veg til høgare livskvalitet
- St meld nr. 26 (2001-2002) Bedre kollektivtransport
- Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen (Temaveileder T-1513)
- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag
- Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging
- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Nasjonal transportplan 2018-2029
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (juni 2015)

Regionale viktige føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Regional planstrategi for Østfold 2016-2019
- Fylkesplan for Østfold - Østfold mot 2050
- Regional transportplan for Østfold mot 2050 (juni 2018)
- Regional plan for næringsutvikling, forskning og innovasjon 2017-2021
- Regional plan Vindkraft i Østfold (2012)
- Regional plan for folkehelse i Østfold 2012-2015
- Regionalplan Fysisk aktivitet 2018-2029
- Kulturminneplan for Østfold 2010-2022

- Regionalplan kultur 2018-2029
- Fylkesdelplan barn og unge, vedtatt 2009

Det skal legges vekt på å oppnå gode regionale helhetsløsninger på tvers av kommunegrensene. I tillegg skal tematiske planer utarbeidet av Østfold fylkeskommune ligge til grunn for arbeidet.

Kommunale føringer med relevans for kommuneplanarbeidet framkommer i:

- Felles kommunal planstrategi for Rømskog, Marker og Aremark kommuner
- Strategisk næringsplan for indre Østfold
- Haldenvassdraget Regionalpark - Charter

Viktige arenaer og partnere for arbeidet med kommuneplanarbeidet vil være:

- Grenserådet
- Indre Østfold regionråd
- Regionalpark Haldenkanalen
- Grensekomiteen Värmland – Østfold

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplan

Hensikten med retningslinjene er å oppnå samordning av bolig-, areal- og transport-planleggingen og bidra til mer effektive planprosesser. Retningslinjene skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling.

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planlegging skal bidra til å utvikle bærekraftige by- og tettsteder, legge til rette for verdiskapning og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Nasjonale forventninger til regional- og kommunal planlegging

Nasjonale forventninger skal legges til grunn for kommunenes arbeid med planstrategier og planer. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser regjeringen forventer at kommuner og fylkeskommuner legger særlig vekt på.

I planprosessen har arbeidsutkast til kommuneplan for Rømskog vært fremlagt i i regionalt planforum, og aktuelle tilbakemeldinger er lagt til grunn.

For Rømskog kommune er de mest aktuelle temaene:

- Bærekraftig utvikling og et klimavennlig samfunn.
- Landbruk og utmarksressurser - Landbruket og utmarksressursene er viktige for mat- og plante-produksjon, bosetting og kulturlandskapet. I tillegg er de en viktig ressurs for nye og grønne næringer. Det er et nasjonalt mål å legge til rette for økt verdiskapning knyttet til jord- og skogbrukets ressurser, blant annet gjennom satsing på grønt reiseliv, mat med lokal identitet og utnyttelse av bioenergi. I Rømskog er jordbruk en liten næring, mens skogbruk dominerer.
- Tilrettelegging - Det bør legges til rette for variert utbygging tilpasset ulike gruppers behov, spesielt barnefamilier, eldre og flyktninger.
- Sykling og gange - Regjeringen oppfordrer kommunene til å gjennomføre tiltak som gjør sykling og gange trygt og attraktivt.
- Sentrum - Kommunen skal ha en aktiv og helhetlig sentrumspolitik og tilrettelegger for etablering av både boliger, arbeidsplasser, handel og service-funksjoner i sentrum med fokus på møteplasser der alle befolkningsgrupper kan føle tilhørighet.
- Eldreomsorg - Det skal legges til rette for at flest mulig eldre kan bo hjemme og klare seg selv i hverdagen.
- Fysisk aktivitet – gjøre det mulig for befolkningen å gå og sykle mer, og gode områder får lek, idrett, rekreasjon og friluftsliv.
- Barn og unge - Barn og unge har rett til å delta og ha innflytelse i planarbeidet, og gi viktig innspill om eget oppvekstmiljø.

Fylkesplan for Østfold, mot 2050

Fylkesplanen er et strategisk dokument med langsiktig horisont. Den peker ut klima og folkehelse som hovedutfordringer for østfoldsamfunnet. Planen peker på tre oppfølgingsområder som skal prioriteres: Kompetanseutvikling, fortetting, byutvikling og vern. Videre har den «grenseløse Østfold» som overordnet visjon. Fylkesplanen inkluderer også en areal-strategi.

For regionen Indre Østfold, som RAM-kommunene inngår i, legger Fylkesplanen opp til følgende strategier (utarbeidet av Indre Østfold regionråd):

1. Snu pendlerstrømmen
2. Flere arbeidsplasser
3. Ta ut potensialet i det nye fylkeskommunekartet – Viken
4. Nærhet til kompetansmiljøer som NMBU, Kjeller og Høgskolen i Østfold
5. Stor befolkningsvekst
6. Levende bygder, næring i landbruket
7. Flerkjernet utvikling, to søskenbyer, mange tettsteder

Grensekommunene Marker og Rømskog har hatt et særskilt fokus ved fordeling av statlige midler til kommuner med distriktsutfordringer. Det vil være behov for å opprettholde denne typen virkemidler.

Arealstrategi (utdrag)

Utviklingen i Indre Østfold bør bygge videre på eksisterende attraksjoner og kvaliteter. I distriktskommunene med lav eller negativ vekst, et spredt utbyggingsmønster og liten befolkning, oppfattes spredt utbygging som viktig for å opprettholde levende bygder. Så lenge en slik utbygging er tilknyttet infrastruktur og annen bebyggelse, og ikke kommer i konflikt med viktige verneinteresser, vurderes det som akseptabelt å tillate en større prosentandel spredt utbygging i Indre Østfold enn i resten av fylket.

Rømskog, som har få arealkonflikter, liten befolkning og lav vekst, unntas en prosentvis begrensning av spredt utbygging. Spredt utbygging skal bare skje i områder som er avklart i kommuneplanene gjennom en bred demokratisk prosess.

Kommunesenteret i Rømskog skal avgrensnes som områdesenter gjennom en sentrumsplan.

Det betyr at kommunen legger opp til større vekst her enn i lokalsentre. Forslag til avgrensning i kommuneplanens arealdel 2018 legges til grunn. Inntil sentrumsplanen er vedtatt anses senteret i Rømskog som områdesenter, med de retningslinjer og føringer som framkommer i fylkesplanen for slike.

Felles planstrategi RAM 2012-2016

Planstrategi er det første leddet i kommuneplanleggingen. En planstrategi vurderer hvilke planer som skal utarbeides og revideres. Rømskog, Aremark og Marker kommune gikk sammen om å lage en felles planstrategi.

Den overordnede målsettingen i planstrategi RAM er å øke regionens konkurransekraft i forhold til næringsutvikling, opplevelser og bosetting.

"Gjennom engasjement og deltakelse vil vi arbeide for å utvikle en attraktiv region der folk finner seg til rette og trives, og der menneskene og de naturgitte ressursene er i sentrum."

Planstrategien beskriver både felles utfordringer, og hver enkelt kommunes behov.

Innbyggerundersøkelsen (2014) viser at Rømskog er et godt sted å bo og vokse opp. Dette skal profileres mer systematisk.

Rømskog scorer under snittet på områdene kollektivtilbud, butikktilbud, standard på veier, arbeidsmulighet innen rimelig avstand fra hjemmet, tilrettelegging for fotgjenger og syklist.

Planstrategien anbefaler at det bør utarbeides en sentrumsplan. Sentrumsplanens avgrensning er nå avsatt i kommuneplanens arealdel.

Det er laget plan for næringsutvikling i Indre Østfold. Det er utarbeidet hovedplan for vann og avløp.

Rømskog kommune har utarbeidet plan for folkehelse og frivillighet, kommunedelplan for idrett og kulturanlegg, samt handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Arbeidet med kulturminneplan er ferdig og handlingsplan mot radikaliserings og ekstremistisk vold er igangsatt. Det er ikke utarbeidet boligsosial handlingsplan.

Planstrategien tar også opp behovet for et mer variert tilbud av boligtyper. Dette er tatt opp i samfunnsdelen og ny boligbebyggelse og klyngetun er planlagt helt nord i Rømsjøen, med kontakt til sentrum på Bøhaget.

Dette er avklart med Østfold fylkeskommune etter forrige høring, med et fylkesutvalgsvedtak (12.04.2018), men Fylkesmannen i Østfold har reist innsigelse til dette, begrunnet med regjeringens politikk langs sjø og vassdrag/viktige nasjonale hensyn.

Planstrategien ble vedtatt i kommunestyret 18.04.13, sak 18/13.

Felles planprogram

Planprogrammet er steg to i planprosessen. Et planprogram skal beskrive formålet med planarbeidet, tydeliggjøre behov for eventuelle utredninger, belyse opplegg for medvirkning, belyse hvilke planer man tar sikte på å revidere, hvem som deltar i arbeidet og hvilke frister man har.

Rømskog, Aremark og Marker kommune samarbeidet også om utarbeidelsen av planprogrammet.

I likhet med planstrategien peker planprogrammet på å sikre befolkningsgrunnlaget som en hovedutfordring. De tre kommunene ønsker å tilrettelegge for og bidra til at unge i etableringsfasen flytter tilbake etter endte studier som en mulig løsning på denne utfordringen.

Et annet sentralt tema i planprogrammet er næringsutvikling, og at næringsutviklingen er en viktig faktor for å sikre befolkningsgrunnlaget. Planprogrammet anbefaler at det utredes hvilke næringer som er egnet for RAM-kommunen, og hvilke tiltak som bør iverksettes. Dette er gjort i samfunnsdelen. Utfordringene knyttet til å sikre befolkningsgrunnlaget oppsummeres i følgende tema:

- Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet
- Kulturliv, tjenestetilbud og tettstedsutvikling
- Samferdsel, transport og infrastruktur
- Oppvekst, levekår og folkehelse
- Bærekraftig utvikling, klima og miljø

Dette er også fulgt opp i samfunnsdelen.

Forslag til planprogram ble behandlet i formannskapet/plan- og utviklingsutvalget i sak 2/14 i møte den 23.01.14. Planprogrammet ble utlagt til offentlig ettersyn våren 2014 med frist 17.04.14.

Planprogram for felles kommuneplan for Rømskog, Aremark og Marker ble fastsatt av kommunestyret i sak 37/14, i møte den 18.09.14.

Samfunnsdelen

Samfunnsdelen er det tredje steget i planprosessen. En samfunnsdel beskriver de langsiktige utfordringene, målene og strategiene til kommunen. Den er et verktøy for kommunens helhetlige planlegging og legger grunnlaget for sektorenes planer og er styrende for arealdelen.

Samfunnsdelen beskriver følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen i Rømskog

- Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen.
- Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i fremtiden.
- Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Rømskog er en liten og oversiktlig kommune.

Samfunnsdelen beskriver også målene for temaene:

- Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet
- Kulturliv, tjenestetilbud og tettstedsutvikling
- Samferdsel, transport og infrastruktur
- Oppvekst, levekår og folkehelse
- Bærekraftig utvikling, klima og miljø

Utfyllende prognoser og statistikk fremgår av samfunnsdelen.

Arbeidet med samfunnsdelen ble igangsatt av formannskapet/planutvalget som sak 2/15 i møte den 12.02.15. Den lå ute på høring våren 2015 med høringsfrist 01.05.2015. Kommunestyret vedtok samfunnsdelen i møte 20.06.2016 som sak 42/16.

Handlingsdel

Samfunnsdelen skal ha en handlingsdel. Handlingsdelen er, sammen med økonomiplanen, kommunens viktigste verktøy for å sikre god økonomisk planlegging. Den viser kommunens prioriteringer og hva kommunen skal arbeide med i løpet av det neste fire budsjettår eller mer.

Beskrivelse av Rømskog

Rømskog kommune ligger i Indre Østfold, i det nord-østre hjørnet av Østfold. Med sine i underkant av 700 innbyggere er Rømskog Østlandets minste kommune, og blant de minste kommunene i Norge.

Rømskog grenser til Aurskog-Høland i Akershus i vest og nord, Sverige i øst og syd-øst og Marker i syd.

Rømskog har barnehage, barneskole, skolefritidsordning, bibliotek, kirke, helse og omsorg, lege og dagligvareforretning. Rømskog har over 30 lag og foreninger, skolemuseum og kulturhus.

Kommunen er medlem i regionrådet Indre Østfold regionråd sammen med Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad.

Bosetningen

Bebyggelsen i Rømskog består av gårdsbebyggelse, eneboliger og enkelte tomannsboliger.

Det er en viss konsentrasjon av bosettingen til områdene omkring Rømsjøens nordre del. Skogstrekningene mot Sverige i nordøst, Aurskog-Høland i vest og Marker i sørvest har omtrent ikke bosetting. Kommunen har ingen tettsteder, etter SSBs definisjon.

Det er ca 300 husstander i Rømskog. Det er fire byggefelt i kommunen.

Det er ellers spredt bebyggelse, men med tettere konsentrasjon av hus ved Skjønhaug og ved Klubbetjern. Byggefeltene består hovedsakelig av eneboliger. På Steinbyfeltet er det også 5 kjedehus, med 2 boliger i hvert. To av disse kjedehusene er ungdomsboliger.

Dersom befolkningstallet i kommunen skal holdes stabilt i 12 årsperioden vil det være behov for å bygge ca. 15 boliger.

Økte byggekostnader og offentlige krav har medført utfordringer for unge i etableringsfasen. I kommunen er det et visst behov for billige boliger til nyetablerte og for familier med vanskelig økonomi.

For øvrig satser kommunen sterkt på attraktive tomter for nye eneboliger, for å tiltrekke seg småbarnsfamilier og yrkesaktive. Også for å hindre utflytting eller å få tilbake utflyttet ungdom/unge voksne.

Det vises også til samfunnsdelen vedrørende kommunens boligpolitikk. Det vil virke ødeleggende for denne strategien, dersom Fylkesmannen opprettholder sin varslede innsigelse til Bøhaget boligfelt.

Sysselsetting

Kommunen er den største arbeidsplassen i bygda. Den største bedriftene i kommunen er Normeka, en mekanisk bedrift med 30 ansatte.

Av de bosatte yrkesaktive i Rømskog hadde i 2014 53 prosent arbeid utenfor kommunen, hvorav 33 prosent i romerikskommunene, 27 prosent i Aurskog-Høland alene. Av yrkesaktive hadde ellers 8 prosent arbeid i Oslo. På grunn av Rømskogs isolerte beliggenhet i fylket hadde bare 8 prosent yrkesaktive arbeid i de andre østfoldkommunene, flest i Marker. Nærmeste tettsted er Bjørkelangen i Aurskog-Høland kommune.

Samferdsel

Fylkesvei 21 gir kommunen forbindelse nordover til Kongsvingerområdet og sørover til Ørje og Halden. Fra denne går Fylkesvei 170 fra Tangen i Setskog til Bjørkelangen. Fylkesvei 126 går østover på sørsiden av Rømsjøen til Östervallskog i Sverige.

Kollektivtrafikk

I forbindelse med skolegang blir ca 20 ungdomsskoleelever kjørt med buss til Bjørkelangen. Innad i kommunen blir ca. 20 elever fraktet med buss til skolen. Siden 1958 har det daglig blitt transportert elever med buss.

NSB og Stor-Oslo Lokaltrafikk har andre bussruter fra/til kommunen. Kommunen ønsker sterkere satsing på og bruk av fylkeskommunens Flexx-tilbud.

Historikk og kultur

Rømskog har vært bebodd siden før tidlig steinalder. De første gårdene ble bygget ca. 500 f.Kr., men husdyrhold antas å ha vært drevet allerede for 4000-5000 år siden. Gårdene Flaten og Bøen er trolig blant de eldste i bygda og mange av dagens gårder stammer fra vikingtiden.

Kommunen ble i 1902 skilt ut fra daværende Rødenes (nå Marker) som egen kommune.

Rømskog kirke er opprinnelig en stavkirke som første gang er nevnt i 1369. Stavkirken sto frem til 1799 da skipet ble erstattet av et tømret skip. Klokketårnet er fra 1892. Nåværende utseende er fra 1952-57 da kirken ble fullstendig restaurert utvendig og innvendig.

Kommunen har en ny kulturminneplan ferdigstilt 2017.

Kulturminneplanen legger vekt på å synliggjøre flere kulturmiljøer i bygda som har flere og egenartede kultur- og fornminner ved å innføre hensynssoner for kulturmiljø. Den vil også gi en beskrivelse av kulturhistorien fordelt over 4 geografiske områder: Nordsida, Østsida, Utroa og Vestsida.

Areal og topografi

Rømskog kommune har et areal på 184 km². Landskapet er noe høyere enn ellers i Østfold, og de tre høyeste toppene i fylket ligger i Rømskog. Foruten Slavasshøgda 336 moh. som det høyeste, er det Haukenesfjellet og Røvasshøgda, begge 333 moh.

Geologi

Berggrunnen består overveiende av grunnfjell som danner et kupert, skogkledd åslandskap med granitt helt i nordvest, for øvrig gneis. Gneisen har en nordvest-sørøstlig strøkretning, og denne retningen har også de viktigste elvene og sjøene. Berggrunnen har bare et sparsomt dekke av løsmasser.

Klima

Klima, det vil si gjennomsnittsværet i Rømskog, har vært tradisjonelt innlandsklima med kalde vintre og varme somre. Temperaturene har i de siste årene i gjennomsnitt steget slik at en har fått mildere vintre med mindre snødekke. Endringene i klima har forårsaket at det gjennom årstidene er hyppigere variasjoner enn tidligere og en kan forvente mer ekstremvær. Rømskog ligger beskyttet i forhold til store naturkatastrofer som ras og vind forårsaket av klimapåvirkninger.

Fritidsboliger

Kommunen har 203 fritidsboliger i 2019. Etterspørslen etter fritidsboliger er økende. Kommunen har per idag noen ledige hyttetomter.

Næring og turisme

Kommunen har en beskjeden industri bestående av noen ganske få bedrifter i bransjene produksjon av metallvarer og produksjon av trevarer.

Det er flere store entreprenører i kommunen.

Ved sjøen Vortungen vest for fylkesvei 21 ligger et moderne konferanse- og spahotell, Rømskog Spa & Resort.

Det er to campingplasser i kommunen. Kirkerud Camping på nordøst-siden av Rømsjøen like ved Rømskog kirke og Nord Steinby Kiosk og Camping like ved kommunesenteret.

Kirkerud Camping driver kun med langtidsutleie og har 13 utleiehytter og ca 90 faste vognplasser.

Nord Steinby Kiosk driver både med langtids- og kortidsutleie. Plassen har én utleiehytte og ca. 30 plasser for telt, bobiler og campingvogner. Nord Steinby har et moderne serviceanlegg, kiosk og kafé.

Skogen utgjør det viktigste næringsgrunnlaget i Rømskog. Den generelle rasjonaliseringsutviklingen i landbruket har ført til færre heltidsbønder, og mange eiere av gårdseiendommer har i dag en annen hovedinntektskilde enn landbruk. Det er høy tømmeravvirkning i Rømskog, og hovedvekten av dette blir videreforedlet i Sverige.

Hytteutbygging har gitt grunneiere inntekter på en annen måte.

Samfunnsdelens strategier:

- tilrettelegge for pendling og hjemmekontor, etablere kontorfellesskap for pendlere og gründere
- legge opp til økt interaksjon mellom lokale aktører
- legge til rette for foredling av lokale råvarer
- satse videre på Regionalpark Haldenkanalen
- knytte opplevelsestilbud til hotellet
- jobbe for bedre bredbånd/internettforbindelse

Varehandel- og service

Pr. idag er det én dagligvareforretninger i kommunen, Tørnby Landhandel AS, som også driver bensinhandel og post i butikk.

Andre varer må befolkningen handle utenbygds.

Offentlig virksomhet

I tillegg til landbruk er stat og kommune de største arbeidsgiverene i kommunen med tilsammen ca. 80 ansatte. Det er forventet at antall ansatte i offentlig virksomhet vil holde seg relativt stabilt de nærmeste årene. En usikkerhetsfaktor er kommunesammenlåing med Aurskog-Høland, som antas å medføre at en del kommunale arbeidsplasser blir flyttet ut av Rømskog, og til Bjørkelangen.

Rømskog har et sykehjem. Sykehjemmet består i dag av 13 beboerrom. I nær tilknytning til sykehjemmet finnes 10 trygdeboliger og 6 omsorgsboliger. Trygdeboligene og omsorgsboligene er tilknyttet sykehjemmet med alarm.

Kommunen har også barneskole med ca. 50 elever og 6 lærere. Skolen ble bygget i 1958 og ligger i tilknytning til kommunehuset. I 1992 ble det bygd bibliotek som et tilbygg til skolen.

Rett nord for kommunehuset ligger bygdas barnehage/sfo. Barnehagen består av et enetasjes bygg som sto ferdig i 1997. I 2004 ble barnehagen knyttet sammen med et sfo-bygg. Det er 30 barnehageplasser og 25 sfo-plasser. Kommunen har også kulturskole og fritidsklubb.

Rømskog kjøper helsesøster- og jordmortjenester av Aurskog-Høland kommune. Helsesøster er tilstede i Rømskog hver uke, og har kontortid på skolen annen hver uke. Kommunen har også driftsavtale med fysioterapeut.

Jordbruk

Rømskog har Østfolds laveste andel dyrket mark, bare 2%. Andel skog utgjør til sammenligning 80%.

Det sparsomme jorddekket gir bare mulighet til et beskjedent jordbruk som i stor grad drives i kombinasjon med skogbruk. Kommunen har den minste gjennomsnittlige bruksstørrelse av kommunene i Østfold, 181 daa i 2010 mot 298 daa i Østfold som helhet. Det dyrkes en del korn. Husdyrholdet er stort sett begrenset til sauehold, men flere satser på storfe. Det har vært en del generasjonsskifter i jordbruket, og mange yngre satser innen næringen.

Skogbruk og skogområder

Av kommunens totalareal på 183 140 dekar, består 164 191 dekar av skog og utmark. Det produktive skogarealet er på 137 034 dekar, og dette arealet har en årlig tilvekst på 77 000 kubikk.

Det er 85 aktive eiendommer med skog i kommunen og gjennomsnittseiendommen er på 1930 dekar, og dette er over 3 ganger så høyt som landsgjennomsnittet. De 2 største eiendommene dekker 39,5 % av skogarealet i kommunen og den største er den største skogeiendommen i privat eie i Østfold.

I de senere årene har avvirkningen, hovedsakelig gran, ligget på mellom 23 000 – 24 000 kubikkmeter. Bruttoverdien av denne avvirkningen har ligget på 8 – 10 millioner kroner.

Skogen utgjør det viktigste næringsgrunnlaget i Rømskog. I 2018 ble det avvirket 38 000 m³, hovedsakelig gran. Om lag tredjeparten av skogen er på utenbygdsboendes hender, resten er stort sett gårdsskog.

Næringsmessig utnyttelse av jakt, fiske og friluftsliv

Rømskog har store naturområder. Områdene egner seg godt for friluftsliv. Jakt, fiske og annet friluftsliv kan bidra til næringsetablering. I kommunen finnes det noen private utleiehytter og 2 campingplasser.

Sommerturistene skaper etterspørsel både i byggebransjen og dagligvarehandelen.

Kommunen forventer at privat, kommunal- og interkommunal satsing på reiseliv vil skape økt virksomhet og sysselsetting innen turismesektoren.

Kommunen har over 100 sjøer og tjern med rike fiske- og jaktmuligheter, og jaktmuligheter på blant annet elg og småvilt. Det er organisert fiskekortordning og flere av vannene kalkes.

Rømskog kommune er med i Haldenkanalen Regionalpark. Haldenkanalen er et nasjonalt kulturminne. Langs vassdraget finnes et utall av eldre vassdragsinnretninger som gjennom sin tilstedeværelse beskriver vassdragets tekniske og kulturhistoriske utvikling.

Kanalen er per i dag sparsomt tilrettelagt for småbåt-turisme. Gjestebygger og servicetilbud er lite utbygd langs kanalen. Flere prosjekt indikerer likevel en framtidig satsning på turisme.

Råstoffutvinning

Det er i dag kun ett regulert masseuttak i Rømskog kommune – Lortbrua masseuttak. Det er tidligere på forskjellige steder åpnet mindre masseuttak for landbruksveien på egne eiendommer.

Idrettsanlegg

- Skytebane
- Fotballbane
- Sanvolleyballbane
- Ballbinge
- Grusbane
- Lysløyper
- Skiløyper
- Hoppbakke
- Trimrom
- Motorcrossbane
- Skatepark
- Frisklivssentral
- Tursti

Teknisk infrastruktur

Vegsystem

Fylkesvei 21 fra Halden til Skotterud går gjennom kommunen. Fra Bekkenga til svenskegrensen ved Trosterud går fylkesvei 126. Det er fylkesvei (B-812) fra krysset Fv 21 til kirken. Vegen videre forbi kirka er kommunal. Veien om Østkroken er også fylkesvei (B-813). Mindre veistrekninger øst og vest for Skjønhaug og på byggefeltene er kommunale. Det private veinettet omfatter 190 km og av dette utgjør 175,9 km skogsbilveger. Det er skogsbilveier som fører ut av kommunen til Sverige ved Langebekk, og til Aurskog Høland over Trandumsetra.

Vann og avløp

Lyseren er vannkilden til Nordre Rømskog vannverk A/L som dekker 193 husstander samt institusjonene og kommunesenteret. Dette vannverket ble bygget i 1970. Nedslagsfeltets kapasitet er på 127 m³/t og kapasiteten på inntaket er på 30 m³/t. Ledningsnettets består av 8, 6 og 4 rør av asbest, plast og støpejern.

Det ble i 2006 bygget et Dynasand sandfilteranlegg ved Lyseren, for rensing av drikkevannet i nordre Rømskog.

Husstandene i Vestre Rømskog har Ertevannet som vannkilde. Vannverket ble bygget i 1975 og er dimensjonert for 300 p.e (personequivallenter). Vannkilden har en kapasitet på 168 m³/t og vannverkets kapasitet er ca. 30 m³/t. Ledningsnettets består av 6" PVC-rør.

Det ble i 2004 bygget Dynasand sandfilter anlegg for rensing av drikkevannet i vestre Rømskog.

De 10-12 husstandene ved Trosterud dekker sin vannforsyning gjennom 2 borehull.

I 1983 ble det bygget et renseanlegg i kommunen som har en kapasitet på 500 p.e. Det er knyttet 3 pumpestasjoner med nødoverløp til anlegget. Renseanlegget er et separatsystem, som vil si at overflatevannet ikke går inn i anlegget. Anlegget er avhengig av elektrisitet. I 2003 ble den nordre delen av Rømskog, Klubbekroken, tilsluttet renseanlegget.

Det nye renseanlegget er fra 2019, og har en kapasitet på 1800 p.e.

Kommunen er knyttet til DaØ, Driftsassistansen for Østfold, som gir konsulentbistand i forbindelse med avløpsspørsmål.

Rømskog kommune har lokale forskrifter som berører avløp, samt en hovedplan for vann og avløp. Hovedplanen er styrende for prosessen og gjennomføringen både for spredt bebyggelse, kommunalt nett og hovedrenseanlegg.

Rømskog kommune har vedtatt Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Rømskog kommune. Denne setter krav til tekniske løsninger ved nybygging, rehabilitering og vesentlig utvidelse av mindre avløpsanlegg i kommunen, slik at hensynet til resipienten og brukerinteressen ivaretas.

I tillegg foreligger det en lokal forskrift vedrørende slamtømming av separate avløpsanlegg. Denne skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet ved private avløpsanlegg, slik at forurensning ikke fører til helseskade eller helsemessig ulempe, går ut over trivsel, eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse. Den skal også sikre lik behandling av alle eiendommer med private avløpsanlegg.

Der det ligger til rette for det, skal eiendommer kobles til offentlig nett, dette med hjemmel i pBL§ 27-1 og §27-2. For fritidsboliger som skal ha innlagt vann, gjelder dette også.

Rømskog kommune skal igangsette organisert opprydding av eiendommer og fritidsbebyggelse med innlagt vann i 2017, i henhold til lokal forskrift. Rømskog kommune inngår i Glomma og Grensevassdragene og skal være ferdig med oppryddingen innen 2021.

EL nettet/strømforsyning.

Hafslund leverer strøm til Rømskog. Det er stråleforsyning med linje fra syd.

Det ble i 2006 bygd høyspenningsforbindelse fra Setskog til Rømskog, slik at det nå er mulighet for rundkjøring av strømmen.

Nødaggregater finnes på kommunetoppen som forsyner bygningene med nødstrøm.

Det finnes et privat kraftverk ved Ous som eies av Anders Stang. Dette har en kapasitet på 25 kva og dekker eget forbruk. Strøm ut over eget forbruk selges inn på nettet.

Vann og vassdrag

Sentralt i kommunen ligger Rømsjøen. Kommunen har over 100 sjøer og tjern. Med et innsjøareal som utgjør 13,3% av kommunens samlede areal, har Rømskog den største andelen innsjøareal blant kommunene i Østfold. Det meste av Rømskog har avløp sørøstover til Sverige (Vänern), bl.a. Oselva fra Rømsjøen.

Rømskog kommunestyre vedtok 8. november 2018 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) § 4 forskrift om motorferdsel på vassdrag, Rømskog kommune, Østfold:

§ 1.Forskriftens formål er å regulere motorferdsel på vassdrag i Rømskog kommune.

§ 2.All motorferdsel på vassdrag er forbudt. Unntatt fra forbudet er motorferdsel på Rømsjøen og Vortungen, med de begrensninger som følger av denne bestemmelsen.

Hastighet i Rømsjøen:

I skravert felt av kartet er det 5 knops fartsgrense, dvs. i nordre del av sjøen langs land mot øst i ca. 100 meter sone, og 50 meter sone langs østlig side av sydenden, samt Bjønnøysund og Ramberg vik og innenfor Storøya og andre små øyer og vik.

Vortungen:

Alle brukere av hytter med vei og strøm pålegges bruk av el-motor ved bruk av båt.

Brukere av hytter uten strøm eller vei kan fritt benytte motor opp til 9,9 hk.

Alle andre som vil benytte motorbåt i Vortungen, må benytte el-motor.

I Vortungen er tillatt maksfart 5 knop.

5 knop = 9,26 km/t.

§ 3.I henhold til lovens § 6 kan landing med fly på innsjøene i Rømskog foretas etter søknad.

§ 4.Denne forskrift trer i kraft straks den er kunngjort i samsvar med forvaltningsloven § 38.

Tematisk planbeskrivelse

Nedslagsfelt drikkevann

Av hensynet til å sikre godt drikkevann i kommunen, er det avsatt sikringssoner rundt Ertevann (Id-nr. 314-3284L) og Lyseren (Id-nr. 314-3238L) som også trekker seg inn i Aurskog-Høland. Det er ikke tillatt med tiltak eller inngrep i disse hensynssonene som kan medføre forurensning eller annen fare for drikkevannsforsyningen. Hjemmelsgrunnlaget er drikkevannsforskriften.

Hensynssoner friluftsliv

Kjørkeodden (Id: FS00000756, 17 dekar, gnr.75, bnr. 21) er sikret ved statlig erverv. Kurøen er sikret ved kommunalt erverv.

Områder vernet etter naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven er den mest sentrale loven innen naturforvaltning. Loven regulerer forvaltning av arter, områdevern, fremmede organismer, utvalgte naturtyper, og den tar vare på leveområder for prioriterte arter.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal også gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i framtiden.

Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger med konsekvenser for naturen. Loven erstatter den tidligere naturvernloven og deler av viltloven og laks- og innlandsfiskloven.

Rømskog har to områder som er sikret, og disse er Hølvannet naturreservat (H720_1) som også strekker seg inn i Aurskog-Høland i nord, samt Bleiken naturreservat (H720_2) i syd. I disse områdene gjelder bestemmelsene som er tilknyttet vernet.

Bleiken naturreservat

Vernet 8. mai 1992. Gnr.66, bnr.1. Reservatet dekker et areal på ca. 448 da, hvorav ca. 370 da er landareal.

Formålet med vernet er å bevare et lite berørt myr-område med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Fuglefaunaen er representativ for store myrer i indre og høyereliggende deler av fylket.

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. All vegetasjon i vann og på land er vernet mot enhver form for skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Ingen form for jakt og fangst er tillatt i perioden f.o.m. 1. april - t.o.m. 20. august. Hi, reir og egg er vernet mot enhver form for skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Hunder skal holdes i bånd i tiden f.o.m. 1. april - t.o.m. 31. oktober. Utsetting av vilt er ikke tillatt.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre de naturgitte forhold, som f. eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, opplag av båter, hensetting av campingvogner, o.l., framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, ny utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler. Opplistingen er ikke uttømmende.

4. Motorisert ferdsel til vanns og til lands samt lavtflyging under 300 m over reservatet, er forbudt. Bruk av modellbåter og modellfly er forbudt.

Camping, teltslagning og oppsetting av kamouflasje-innretninger er forbudt.

Bestemmelsene er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i rednings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, oppsyns-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.

2. Sanking av bær og matsopp.

3. Bruk av hund i forbindelse med utøvelse av jakt.

4. Motorisert tømmerkjøring over myra på frossen og snødekket mark.

Hølvannet naturreservat

Vernet 26.09.2008. Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: Rømskog kommune: 73/10, 73/11, 73/13, 74/3 og 74/10. (Aurskog-Høland kommune: 152/1.) Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 5537 dekar.

Formålet med naturreservatet er å bevare et lite påvirket naturområde med sitt naturlige biologiske mangfold, med landskap, naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser, særlig barskog og våtmark. Området har også særskilt vitenskapelig verdi som referanseområde og er egenartet med forekomster av gammel skog, myrer og vassdrag.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing er ikke tillatt. Nye plantearter må ikke innføres.

2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt. Jakt og fangst i Hølvannet med øyer og på Finnemosen, er forbudt i tiden f.o.m. 1. april t.o.m. 20. august.

3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg eller varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, gjerder, jordkabler eller kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

4. Motorferdsel er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. Bruk av modellbåter og modellfly er forbudt på Hølvannet og på øyene.

5. Bruk av naturreservatet til teltleirer, idrettsarrangementer eller andre større arrangementer er forbudt.

6. Bruk av sykkel og hest og kjerre samt ridning er forbudt utenom eksisterende stier.

7. Bålbrenning i reservatet er forbudt langs strandsoner og på øyene i Hølvannet.

8. Camping, teltslagning og oppsetting av kamouflasje-innretninger i Hølvannet og på øyene er forbudt.

9. I tiden f.o.m. 15. april t.o.m. 15. juli er all ferdsel forbudt i Hølvannet og på øyene, med unntak for ferdsel i medhold av § 4 nr. 10.

Bestemmelsene er ikke til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulans-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Dette unntaket omfatter ikke øvingskjøring.

2. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøring kan først skje etter at det syke/skadde dyret er lokalisert. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet før uttransport finner sted.

3. Uttransport av felt elg og hjort og transport av mobile jakttårn med bruk av motorbåt og lett terrenggående kjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget.

4. Sanking av bær og matsopp.

5. Beiting.

6. Vedlikehold av eksisterende bygninger.

7. Vedlikehold av eksisterende stier.

8. Bålbrenning på Storøya utenom i strandsonen, i samsvar med gjeldende regelverk i tiden f.o.m. 16. september t.o.m. 14. april.

9. Bruk av tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved til bålbrenning, i samsvar med gjeldende regelverk.

10. Ferdsel, inklusive bruk av motorbåt, over Hølvannet korteste vei til og fra hytter, samt ferdsel på Storøya for brukere tilknyttet hytte på øya.

11. Fjerning av uønsket vegetasjon og enkelttrær ved bygninger.

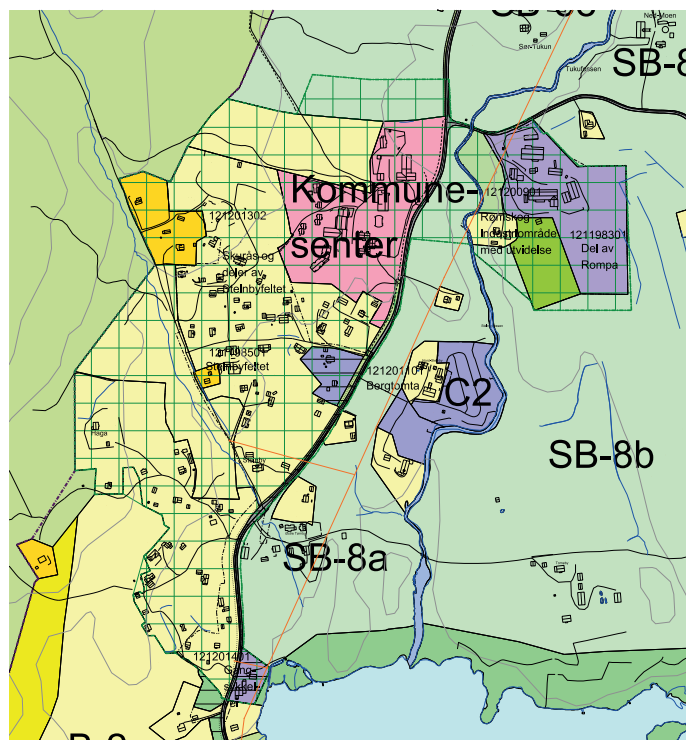
12. Uttak av ved til bruk på hytte på Storøya i henhold til avtale 7. november 1994 mellom staten ved Miljøverndepartementet og grunneier.

13. Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk. Jakt og fangst i Hølvannet med øyer og på Finnemosen, er likevel forbudt i tiden f.o.m. 1. april t.o.m. 20. august.

14. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt i en periode fra 3 uker før jaktstart til 3 uker etter avsluttet jakt.

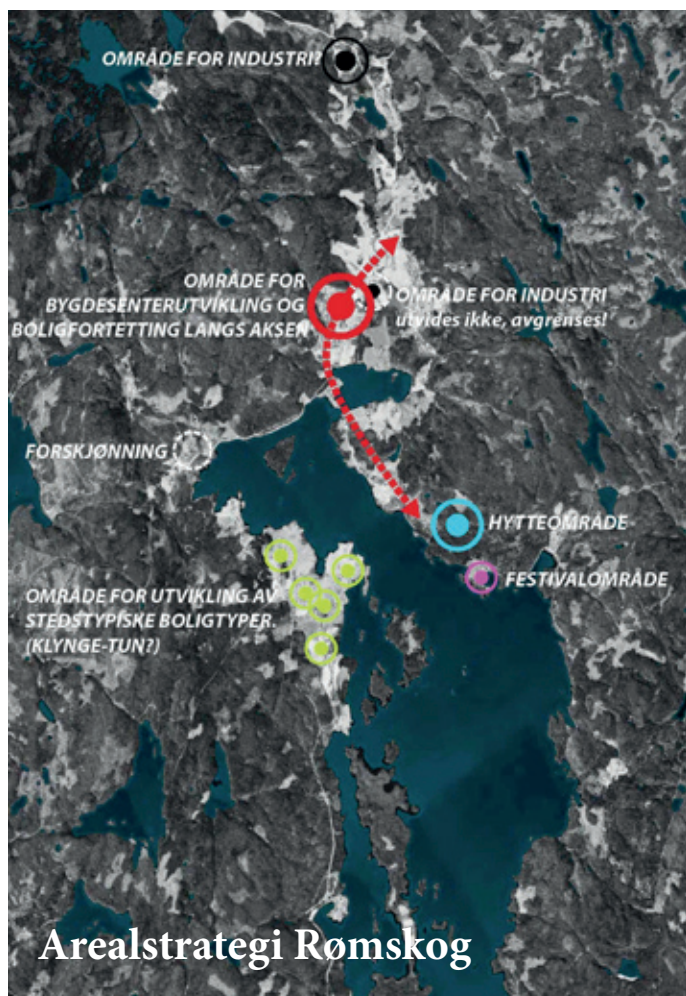
15. Fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

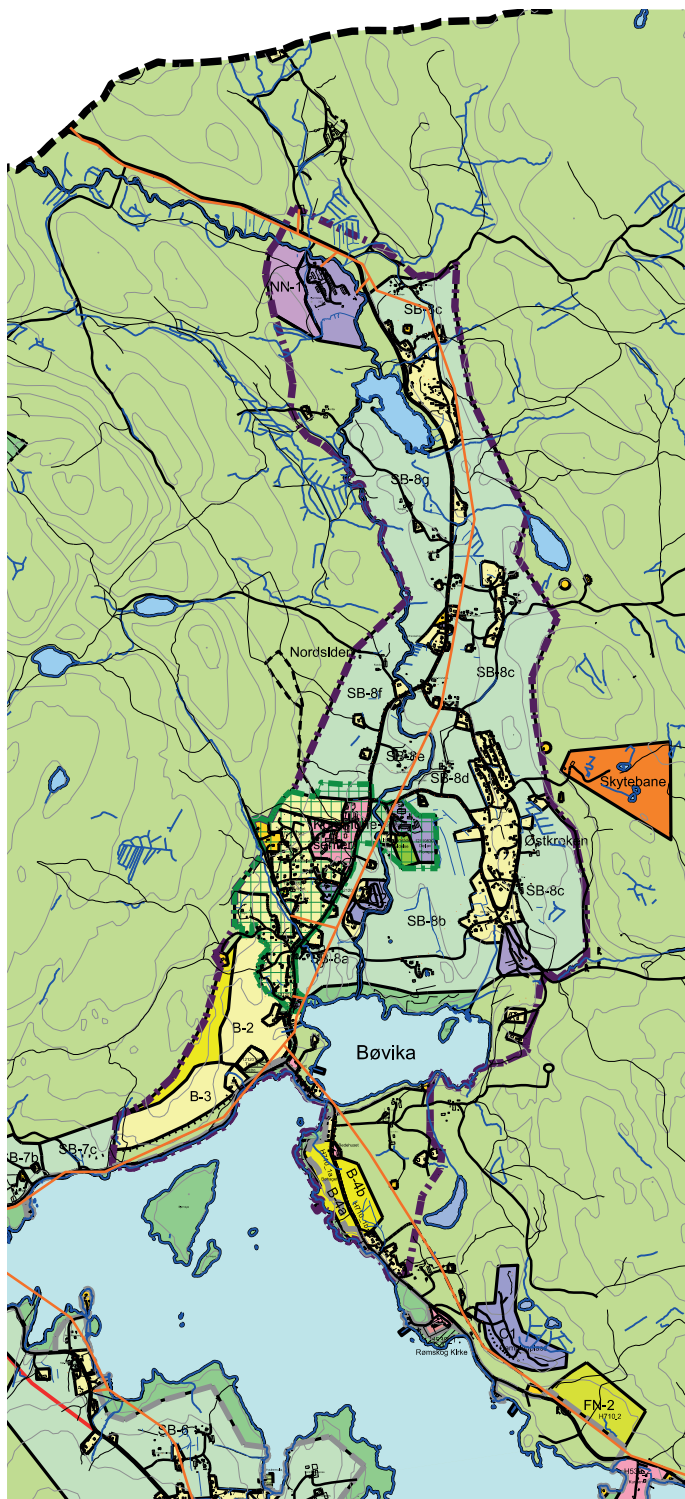
Det er forøvrig også gitt spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Sentrumsavgrensning

Avgrensning av sentrumsområde for Rømskog er vist på plankartet med grønn stiplet linje. Dette er sammenfallende med sentrumsavgrensning ved utarbeidelse av sentrumsplan, som er planlagt utarbeidet som områderegulering.

Nye utbyggingsområder

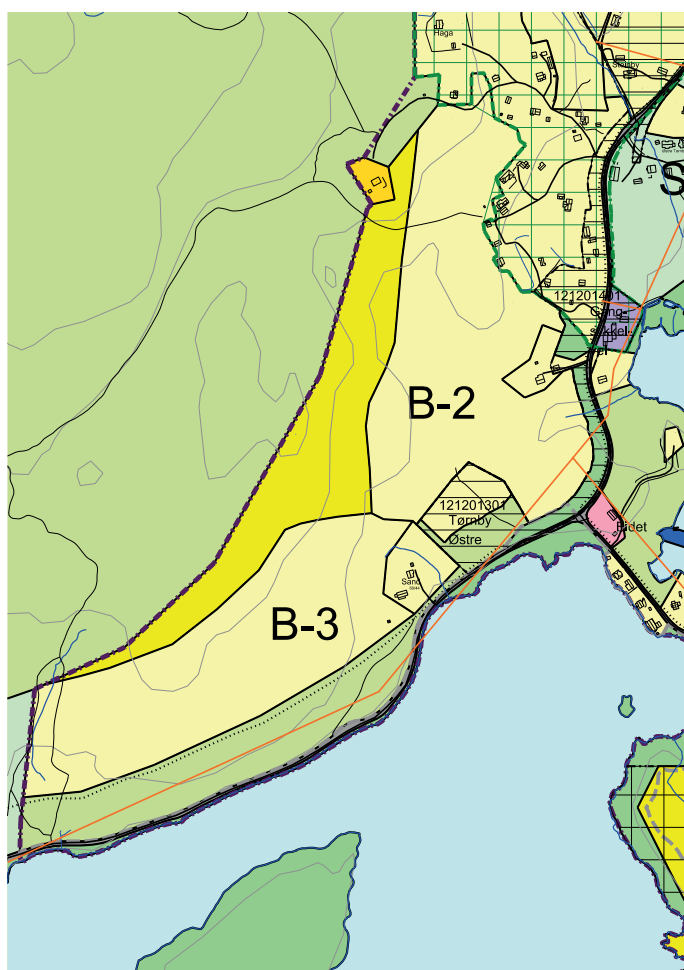
I de områder som i kommuneplanen er avsatt til nye/ fremtidige utbyggingsformål skal det utarbeides reguleringsplan før utbygging kan skje. Det samme gjelder ved større tiltak for eksisterende/ nåværende byggeområder, med mindre tiltaket faller inn under unntakene i bestemmelsene til arealdelen.

Ved etablering av nye småbåthavner stilles det krav til reguleringsplan.

Det er lagt inn to nye boligfelt/ utvidelse av boligfelt, to nye hytteområder, og tre nye næringsområder. Vurderingene av disse fremgår i konsekvensutredningen som følger planen.

Boligfelt

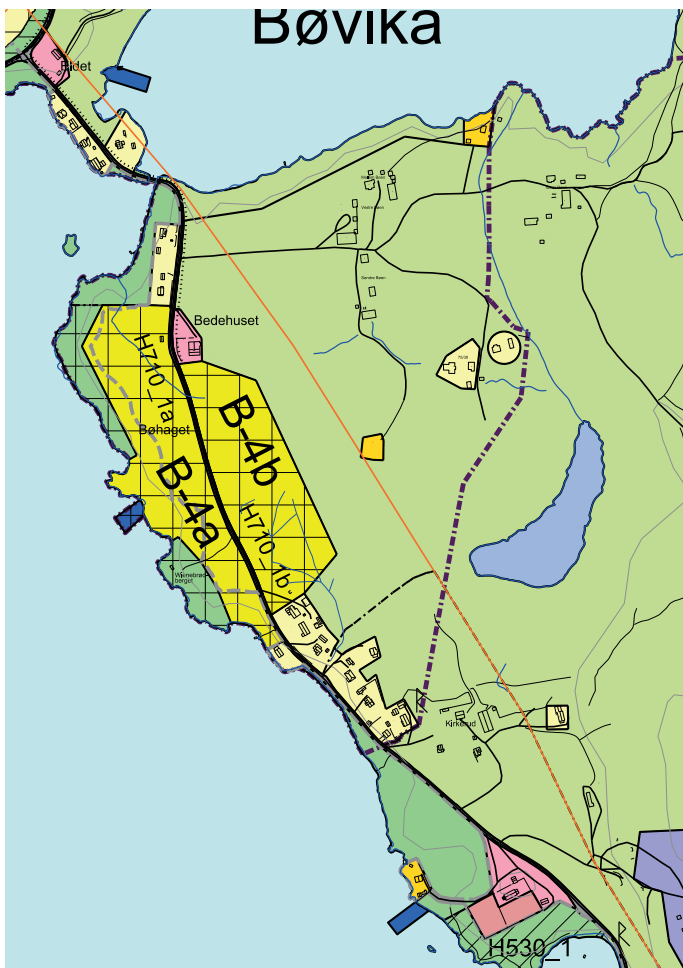
Utvidelse: 73 dekar utvidelse av tidligere boligfelt B2 og B3 ved Strandene. Endring fra LNF-formål.

Tettstedgrense

I vedtatt fylkesplan for Østfold er Rømskog kommune avsatt som et områdesenter under Askim og Mysen kommuner.

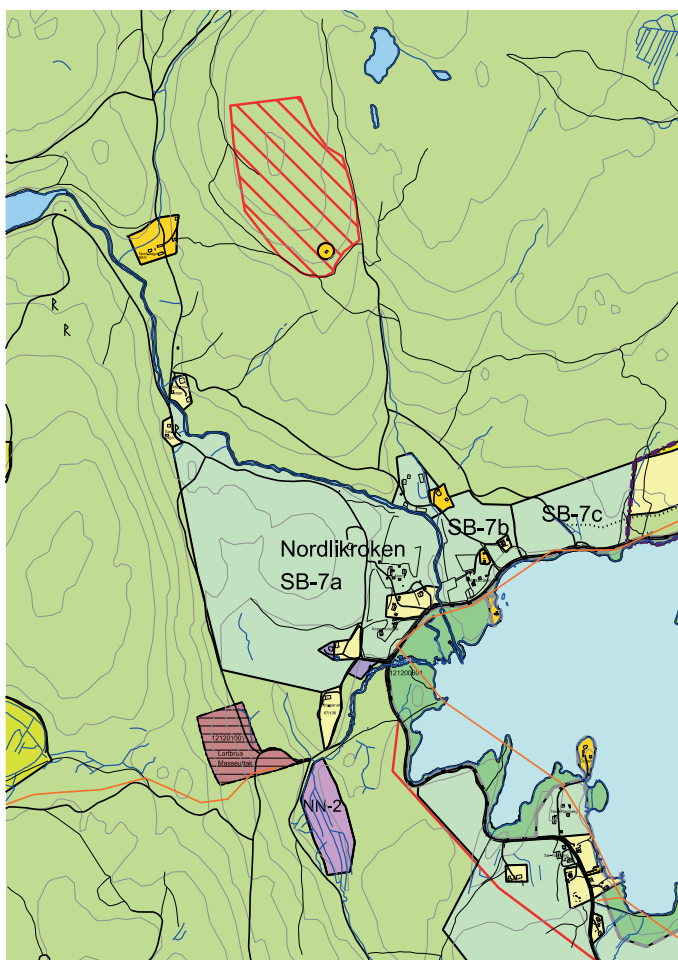
I den forbindelse er det i arealdelen for Rømskog avsatt en tettstedsgrense (lilla stiplet strek) som nærmere definerer dette områdesenteret. I henhold til fylkesutvalgets vedtak av 12.04.2018 vedrørende kommuneplanens arealdel i Rømskog, er det gitt som forutsetning at dette også legges inn på fylkesplankartet som områdesenter Rømskog på regionalt nivå.

B-4: Boligfelt Bøhaget mellom Rømsjøen og Bøvika.

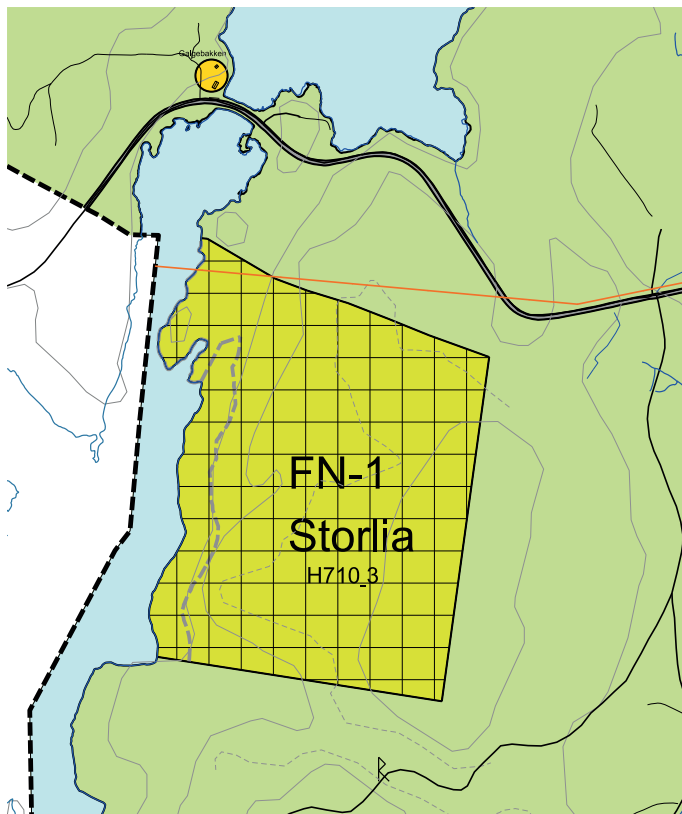
B-4a: 53,8 dekar

B4b: 44,5 dekar

Hyttefelt

Tidligere hytteområde nord for Nordlikroken på 149,4 dekar er nå fjernet fra arealdelen (se rødskravert areal på kartet).

Storlia FN-1: Anders Stang, del av 65/1 – nytt hytteområde 271 dekar. Endring fra LNF-formål.

Næringsområder

NN-1: Utvidelse av næringsområde Tjernmoen. 72 dekar. Endring fra LNF-formål.

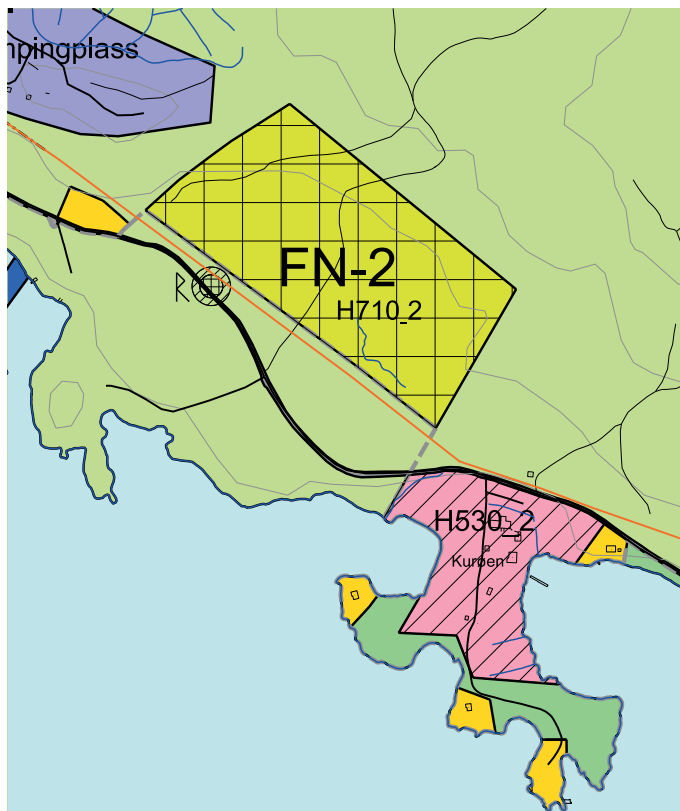
NN-2: Nytt næringsområde øst for Lortbrua massetak (NN-2). 36 dekar. Endring fra LNF-formål.

NN-5: Utvide næringsområdet på Vestsida (X-team). 14 dekar. Endring fra LNF-formål.

Områder som etter vurdering i konsekvensutredningen ikke er lagt inn i rullert arealdel:

NN-3: Utvidelse av Rømskog næringsområde - Normeka, ble ikke lagt inn på grunn av nærhet til boligbyggingen og i konflikt med samfunnsdelen.

NN-4: Nytt næringsområde ved Flaten (Svenskegrensen). Mangel på infrastruktur. Kikke i tråd med samfunnsdelen.

Engen FN-2: Hyttefelt, 125 dekar. Endring fra LNF-formål. 92 dekar.

Småskala vindkraftverk

Det er nå tilrettelagt for etablering av små vindmøller/ enkelt-turbiner på en relativt enkel måte i Rømskog kommune. Dette er gjort med nye bestemmelser i arealdelen, som gjør at man, innenfor angitte rammer, kan gjennomføre dette som en byggesak, og sende inn byggesøknad på vanlig måte.

Dersom man ønsker mer enn 1 turbin eller litt større anlegg, må det imidlertid utarbeides reguleringsplan. Det vil i praksis være enklest å få satt opp en turbin, dersom det er i tilknytning til landbruksdrift, et stykke unna naboer, og dersom vindmøllen ikke plasseres på et for visuelt utsatt sted.

Miljøvennlig oppvarming

I boligområder er det ønskelig med miljøvennlige oppvarmingsformer, for eksempel basert på biobrensel eller jord- /vannvarme.

Tilkoblingsplikt for ny fritidsbebyggelse

Rømskog kommune har med denne nye kommuneplanen innført plikt til å tilknytte nye hytter til avløpsnett, dersom man skal ha innlagt vann. Det er en forutsetning at det finnes et avløpsanlegg i rimelig nærhet. Tilkoblingskravet har ikke tilbakevirkende kraft, og gjelder ved nybygging av hytter, men eksisterende hytter med innlagt vann og annen godkjent avløpsordning oppfordres til å koble seg frivillig til avløpsnett når det er eller blir etablert i rimelig nærhet, og kostnadene ikke blir uforholdsmessig store.

Husbåter

Kommuneplanen innfører nå bestemmelser vedrørende midlertidige og flyttbare konstruksjoner og anlegg. Man er vant til at dette gjelder på land, i forhold til brakker, campingvogner eller andre mobile anlegg eller innretninger, men det nye nå er at reglene også er gjort gjeldende for vannområdene. Dette betyr at for eksempel en husbåt vil være søknadspliktig. Dersom kommunen anser denne/disse for å være til hinder for allmenn ferdsel eller friluftsliv, eller gi vesentlige ulemper for omkringliggende omgivelser, kan man avslå utleggelse eller bruk av husbåt. I dette ligger at kommunen har hjemmel til inngripen og avgjørelse, selv om dette så langt ikke har vært et problem i Rømskog.

Bevaring eksisterende bygninger og annet kulturmiljø

Kulturminnevern og regulering

Ved utarbeidelse av reguleringsplaner, samt ved større bygge og anleggstiltak, skal tiltakshaver på forhånd kontakte fylkeskonservatoren i Østfold for å avklare behovet for gjennomføring av kartlegging av automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner.

Verneverdig bebyggelse, kulturmiljøer og kulturlandskap

Rømskog kommune er opptatt av å bevare sin identitet gjennom blant annet å ta vare på steds- og tidstypiske bygninger og miljø. Det er derfor gitt bestemmelser om dette i arealdelen. Videre har kommunen en egen kulturminneplan under utarbeidelse. Det er viktig at man benytter denne, i tillegg til kommuneplanens bestemmelser, når man er i befatning med, eller skal gjennomføre tiltak på eller ved verneverdige bygninger og i særpregede kulturmiljø. Det er også viktig at man tar kontakt med fylkeskonservatoren for råd og veiledning, før man starter.

Bebyggelse og anlegg

Boligbebyggelse

Eksisterende boligfelt er videreført fra forrige utgave av kommuneplanens arealdel. De områder som var markert som fremtidig byggeområde er vist som eksisterende og er ikke konsekvensutredet, siden de allerede er planlagt og gjeldende/godkjent. Noen av disse er delvis påbegynt utbygget. Utvidelse av B2/B3 er konsekvensutredet. Det eneste faktisk nye boligområde i denne planperioden er Boligfelt Bøhaget i nordenden av Rømsjøen, mellom Bøvika og Kirken. Dette er i tråd med arealstrategien i samfunnsdelen (område for bygdeutvikling og boligfortetting langs aksene). All ny konsentrert boligbebyggelse er samlet om sentret i kommunen.

Forøvrig er det nå også tegnet inn eksisterende spredtliggende eneboliger, som tidligere lå som del av LNF-områder. Dette har vært arbeidskrevende, men er gjort for å bringe arealdelskartet i tråd med faktisk og virkelig arealbrukssituasjon. Og ikke minst for å få mer treffsikre bestemmelser, da man tidligere kunne risikere å bli utilsiktet rammet av LNF-bestemmelser, og ikke bestemmelser ment for hytter eller boligbebyggelse. Dette vil også redusere behovet for dispensasjonssaker betraktelig. En fordel både for kommunens administrasjon og sektormyndighetene.

Fritidsbebyggelse

Tidligere avsatt hytteområde (merket 9 i forrige kommuneplan) på Grevlingkulåsen (71/11) er fjernet fra arealdelen, siden det verken er vist interesse eller foreligger planer om å regulere nytt hyttefelt her. Dette er gjort i forståelse med grunneier.

Det er lagt inn to nye hyttefelt. Nytt hyttefelt på Kørråsen (i åsen mellom campingplassen og Kurøen), samt forslag om nytt felt Storlia helt i syd i kommunen, i grenseområdet mot Marker.

Eksisterende hyttefelt er videreført, og tilsvarende som for spredte eksisterende boliger er nå også spredt eksisterende fritidsbebyggelse lagt inn med riktig byggeformål. Der det foreligger oppmålt tomt/målebrev, er det dette som er lagt inn i arealdelen, og der det ikke foreligger, er det benyttet en sirkel rundt bygningen. Dette gir større forutsigbarhet og ryddigere forhold enn tilfellet var tidligere. Det er ikke lagt inn ny fritidsbebyggelse på denne måten. Dette gjelder kun for eksisterende bygninger og faktisk arealanvendelse.

Spredt boligbebyggelse

LNF-områder der det er tillatt med spredt boligbebyggelse (Vestsiden, Nordlikroken, Østkroken, Sentrum – og nordover) er som før lokalisert langs hovedveien gjennom kommunen, og er gitt noe mer logisk avgrensning i forhold til topografi og eiendomsforhold. Men i prinsippet videreført som tidligere.

Ifølge samfunnsdelen er det tenkt at utvikling av stedstypiske boligtyper og/ eller klyngetun kan skje på Vestsiden/Haukenes rundt Spillemanntangen - Haukenesvika – Neverneset, i områdene SB2-6 (spredt) og boligområdene ellers her. Omfanget vil avgjøre om det skal utarbeides reguleringsplan for dette (jf. bestemmelsens § 2.1 og § 2.3). Men det er selvsagt også mulig å gjøre dette andre egnede steder, så lenge dette ikke kommer i strid med kommuneplanens arealangivelse og bestemmelser.

Offentlig eller privat tjenesteyting

Det er avsatt følgende områder for offentlig eller privat tjenesteyting:

Kommunesenteret, 71/75, 71/57, 71/39, 72/5 og 72/12. Området er på 59,7 mål.

De deler av området (7,2 mål) rundt Rømskog kirke som ikke er grav- og urnelund (4,5 mål), eller sikret naturområde (13,3 mål).

Kurøen (76/4). 40,5 mål. Bygdetun.

Området på Bunes (66/6) 53,4 mål, tidligere avsatt til privat tjenesteyting, er nå etter ønske/råd fra Fylkesmannen fjernet. I stedet er eiendommen avsatt som LNF-spredt næringsbebyggelse.

Eidet (69/45 og 69/39). 2,8 mål. Renseanlegg.

Bedehuset (75/35). 2,8 mål. Religiøst formål.

Ved Vestby/ Struten på vestsiden. Industri.

Fritids og turistformål

- Campingplassen (C1) mellom Rømskog kirke og Kurøen, ca 99 mål – uregulert. Områdeavgrensning som forrige kommuneplan.
- Campingplass (C2) ved kommunesenteret. 16,5 + 7,3 mål - uregulert.
- Deler av område for spa-hotellet. Områdene er regulert med reguleringsplan 121200601 «Spa-hotellet med hyttefelt, vedtatt 15.06.2006.
-

Råstoffutvinning

Lortbrua massetak er avsatt med område som i gjeldende reguleringsplan (121201001, vedtatt 15.04.2010). Ellers er det ikke avsatt områder for råstoffutvinning i kommunen.

Næringsbebyggelse

Dagligvarehandel med bensinpumper (69/10, 24), syd for sentrum. Uregulert.

Bergtomta, reguleringsplan 121201101, vedtatt 16.06.2011. Tomt for dagligvarebutikk.

Reguleringsplan for Rømskog Industriområde med utvidelse, 121200502 vedtatt 22.09.2005, samt Del av Rompa, reguleringsplan 121198301, vedtatt 08.07.1983.

Idrettsanlegg og skytebane

Idrettsbane i sentrum. Reguleringsplan 121198301, Del av Rompa, vedtatt 08.07.1983.

Motorsportsbane for motorsykler, reguleringsplan for Motorsportanlegg ved Karsby, 121201002 – vedtatt 17.06.2010.

Skytebane øst for Østkroken. Uregulert eksisterende anlegg, 15,5 mål.

Grønnstruktur og byggegrense

Grønnstrukturen er delt inn i to kommuneplanformål på plankartet (grønnstruktur og naturområder). Naturområdene er den strengeste klassen, og er benyttet som formål for hensynssoner for nedslagsfeltene for drikkevann, og hensynssoner for områder som er vernet etter naturmangfoldloven. Her er det strenge bestemmelser som er angitt i forhold til hensynssonene (§ 1.1 og § 1.3).

Ellers er deler av strandsonen langs Rømsjøen og Vortungen, samt øyene i disse vannene/ innsjøene, avsatt med formål grønnstruktur, med tilhørende bestemmelser (etter PBL § 11-9.6.) i §2.12.

I forhold til forrige kommuneplan, er dette en endring, siden det tidligere (var gitt et generelt byggeforbud i 100m-beltet rundt Rømsjøen, men med unntak for stedbunden næring (landbruk).

I forhold til tidligere er det her nå utvidet med byggeforbudssoner også rundt deler av Vortungen, og det er ikke lenger unntak for stedbunden næring. Øyer er også medtatt nå. Det er heller ikke slavisk benyttet 100m avstand fra vannkant, men satt av naturlige områder og soner. Men så er det også «myket opp» rundt Rømsjøen, ved at det ikke lenger et generelt, men konkret byggeforbud, etter en vurdering av områdenes beliggenhet, beskaffenhet, sårbarhet og landskapsverdi. Videre er også grøntområder i gjeldende reguleringsplaner innlagt med dette formål på plankartet (men her vil reguleringsplanene også fortsatt gjelde).

Etter forrige høring er det nå også fysisk tegnet inn byggegrenser rundt Rømsjøen (herunder Bøhaget) og på hyttefelt Storlia.

LNF-områder (landbruks-, natur-, og friluftsområder)

LNF-områdene er delt i tre soner:

- Områder (Kp5100) der nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag er tillatt. Dette utgjør størstedelen av arealene i Rømskog.
- Områder (Kp5210), der det i tillegg til landbruksbebyggelse også er tillatt med spredt boligbebyggelse.
- Område (Kp5230) for spredt næringsbebyggelse (Bueneset).

Det er ikke lagt inn noen områder for spredt fritidsbebyggelse.

Vannområder

Vannområdene er inndelt i 4 kategorier. I vannområdene i Rømskog er det innført forbud mot husbåter.

- Småbåthavner (Kp6230): I områdene er det tillatt å legge ut flytebrygger med utliggere og fortøyningsanordninger, samt landganger, festeanordninger og utstyr som hører til formålet.

- Drikkevann (Kp6500): I områdene er det ikke tillatt med ferdsel, inngrep eller utfylling. Vannet skal sikres som drikkevannskilde på en måte som hindrer forurensning på best mulig måte.
- Naturområder (Kp6600): Områdene skal i utgangspunktet ligge urørt. Graving, mudring, utfylling, annen særlig inngripen som kan få konsekvenser for sjøbunn, vannflate eller vannsøyle, eller andre tiltak som vesentlig kan endre områdets naturverdi eller gir ulempe for friluftsverdien, er ikke tillatt, såfremt det ikke gis hjemmel i godkjent reguleringsplan. Dette gjelder for samtlige småvann og tjern i kommunen, med unntak av de største vannene som er listet opp under friluftsområder nedenunder.
- Friluftsområder (Kp6700): Vanlig ferdsel og fiske er tillatt. Eventuelle inngrep eller utfylling som kan endre eller true friluftinteressene er ikke tillatt. Dette er:
Rømsjøen, Vortungen med Kumåsan og Tørnbytjenn, SøndreSteinstjenn, Svarttjenn, Nordre Torvehaugsund, Langvannet, Vestre Rømungen, Hvitsjøen, Stangebrøt og Storesundvannet.

Gjeldende reguleringsplaner

Rømskog kommune, pr. 15.06.2016

Disse er vist med restriksjonsgrense og horisontalraster på plankartet. PlanID og navn er påført hvert område.

Plan navn	Plan-id	Vedtaksdato
Østtукken hytteområde	121197301	22.11.1973
Hellnefeltet	121198101	05.10.1981
Del av Rompa	121198301	08.07.1983
Steinbyfeltet	121198501*	1985
Dritarbekkvika, hytteområde	121198801	26.10.1988
Haukenes	121200001	14.12.2000
Haukenesfjellet (Tårnåsen)	121200501	16.06.2005
Rømskog Industriområde med utvidelse	121200502	22.09.2005
Spa-hotellet med hyttefelt	121200601	15.06.2006
Hyttefelt Vortungen	121200901	16.04.2009
Båtbrygge Høgebøl	121200902	05.11.2009
Lortbrua masseuttak	121201001	15.04.2010
Motorsportanlegg ved Karsby	121201002	17.06.2010
Sandumfeltet	121201003	17.06.2010
Bergtomta	121201101	16.06.2011
Tørnby østre	121201301	31.03.2014
Skurås og deler av Steinbyfeltet	121201302	10.04.2014
Furusund	121201303	11.06.2015
Gangsykkelvei (Sand/Eidet – vestre Tørnby)	121201401	23.04.2015

*Denne planen er delvis erstattet av 121201302 – Skurås og deler av Steinbyfeltet